

SAKSBEHANDLER
Magnus Landmark

VAR REF
07/00725-9
Ark. Forvaltning
300.5

DERES REF.

INNVALGSTELEFON

+47 98202749

DERES DATO

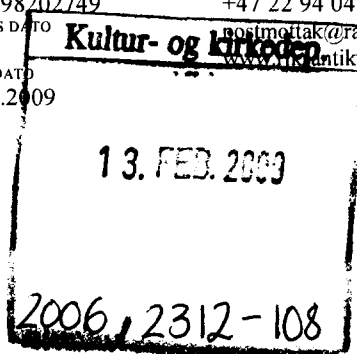
VAR DATO
11.2.2009

TELEFAX

+47 22 94 04 04

postmottak@ra.no

www.riksantikvaren.no

Det kongelige kultur- og kirkedepartement
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

HØRING – ENDRING AV FORSKRIFT OM UTFØRSEL OG INNFØRSEL AV KULTURGJENSTANDER

Det vises til departementets brev av 12.12.2008 (ref. 2006/02312 KU/KU2 CKN:mmt) med anmodning om høringsuttalelse til forslag til endring av forskrift om utførsel og innførsel av kulturgjenstander. Riksantikvaren har fått utsatt høringsfrist til 12.02.2009.

Riksantikvaren uttalte seg i brev av 10.12.2007 til Miljøverndepartementet til et utkast til endret forskrift i sammenheng med vår uttalelse til lovendring. Brevet til Miljøverndepartementet vedlegges i kopi. Vår uttalelse nå er begrenset til det som gjelder båter, som er det område vi er vedtaksinstans for i henhold til forskriften.

Aldersgrensen for båter er etter dagens regler 50 år. Riksantikvaren ber om at denne bestemmelsen opprettholdes for båter.

For øvrig viser vi igjen til at fornminneloven av 1951 ble erstattet av kulturminneloven i 1978. Henvisningen til fornminnelovgivningen i vedlegget til utkast til endret forskrift blir derfor feil. Det må her vises til kulturminneloven.

I forslaget til endret forskrift er det i § 2 ltr. e tatt inn en fast aldersgrense, bl. a. for båter. Grensen er satt til 1950. Dette innebærer at nyere båter faller utenfor vernet, en ny årgang hvert år. I vår uttalelse av 10.12.2007 anbefalte vi at lovens "flytende" 50-års grense, måtte opprettholdes. Dette kan ikke sees å være kommentert eller vurdert av Kultur- og kirkedepartementet.

Riksantikvaren ser det som svært uheldig for kystkulturen og Norge som sjøfartsnasjon dersom reglene blir endret på dette punkt. Da grensen på 50 år ble innført, var det for å fange opp det forhold at båter i regelen har en mye kortere levetid enn faste kulturminner. Båter vil vanligvis skifte eier hyppigere og bli utsatt for endringer av ulik art i løpet av sin levetid. Båter vil stadig sjeldnere oppnå å bli 50 år. En grense på 1950 i stedet for en "flytende" grense på 50 år vil medføre at loven ved hvert årsskifte taper effekt.

Mange av de skip/båter som eksisterer fra etterkrigstiden, er i kommersiell bruk i fiske, transport eller annet. Det er derfor i utgangspunktet andre interesser som rår når det gjelder disse båter, enn gleden ved at de er gamle. Båtene har derfor ikke den "beskyttelse" som det øvrige gjenstandsmaterialet, og kan bli utsatt for mer hardhendte økonomiske vurderinger. En fast grense på 1950 vil medføre at svært

Postadresse:

Besøksadresser

A 3220

Riksantikvaren
Dronningens gate 13
Postboks 8196 Dep
0034 Oslo
Tlf. 22 94 04 00

Distriktskontor Ost
Oslo
Dronningens gate 13

Distriktskontor Syd
Tromsø
Nordre Langgate 30 D

Distriktskontor Vest
Bergen
Oregesallmenningen 3

Distriktskontor Nord
Trondheim
Kjøpmannsgata 25

viktige fartøyer og en hel epoke faller utenfor utførselsbestemmelsen. Gjenoppbyggingen av flåten etter krigen skjøt pga. materialmangel o.a. ikke fart før ca. 1950. 1950-tallet representerer også en viktig epoke i samferdselen, med overgang fra sjø- til landtransport. Fergeflåten ble bygd opp i dette tiåret. Hele denne epoken vil falle bort om man erstatter nåværende 50 års grense med et fast årstall til 1950.

Skal vi kunne bevare et representativt utvalg båter i Norge, er en "flytende" grense på 50 år helt nødvendig. Det skjedde store endringer i landets infrastruktur på 1960-tallet, og store deler av endringene i skipsflåten er ikke nedtegnet eller dokumentert fra denne perioden. Ved endring av regelen til 1950 vil viktige fartøyer bygget etter 1950 og som dokumenterer store samfunnsendringer, ikke bli fanget opp av kulturminnevernet.

Riksantikvaren vil til slutt understreke at båter representerer meget viktige kulturminneverdier for landet. Dette synliggjøres bl.a. ved de årlige betydelige statlige bevilgningene til fartøyvernet. Vi vil på det sterkeste anmode om at den "flytende" aldergrensen på 50 år opprettholdes i den endrede forskriften til kulturminneloven.

Vennlig hilsen

Nils Marstein
riksantikvar

Anne-Judith Munthe-Kaas
avdelingsdirektør

Kopi til:
Miljøverndepartementet - Kulturminneavdelingen, Postboks 8013 Dep, 0030 OSLO